

29.01.2025

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 5

Joukkoliikenteen palvelutaso talvikaudella 2025-2026

TRE:5770/08.01.01/2024

Valmistelija / lisätiedot:
Huhtala Leena

Valmistelijan yhteystiedot

Joukkoliikennesuunnittelija Leena Huhtala, puh. 044 430 9088, etunimi.k.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Noora Jalonen, puh. 040 142 4654, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Periviita Mika, Joukkoliikennejohtaja

Päätösehdotus

Hyväksytään Nyssen talvikauden 2025-2026 palvelukokonaisuus noudatettavaksi 4.8.2025-31.5.2026 liitteen mukaisena.

Kokouskäsitely

Kokouksessa päivitetty liite on pöytäkirjan liitteenä.

Perustelut

Nysse on laatinut suunnitelman Nysse-liikenteen talvikauden 2025-2026 palvelutasosta. Suunnitelma on liitteenä.

Suunnitelman mukainen liikennetilaus on joukkoliikenteen vuoden 2025 hyväksytyn 11.9.2024 § 65 ja § 66 talousarvion mukainen.

Nousijamäärien kehitys ja Nysse-alueen linjojen kuormitus

Joukkoliikenteen käyttö on ollut nousujohteista Nyssen palvelualueella jo pitkään. Vuoden 2024 aikana tehtiin useita ennätyksiä, esimerkiksi marraskuussa kyytiin noustiin yli 5,3 miljoonaa kertaa. Matkustajamäärä on kasvanut syksyjen 2023 ja 2024 välillä kaiken kaikkiaan 7,8 % (vertailujakso elokuu – joulukuu).

Nyssen suunnittelussa on tutkittu linjojen kuormitusta sekä joukkoliikenteen käyttöä eri kellonaikoina. Nyssen kyydissä tehdään nykyisellään arkisin noin 200 000 nousua päivässä, lauantaisin noin 120 000 nousua ja sunnuntaisin noin 85 000 nousua. Niin sanottujen vaihtomatkojen eli 90 minuutin aikana tehtyjen matkojen osuus luvuista on noin 22 prosenttia. Linjojen palvelutaso on suunniteltu asiakaslähtöisesti. Palvelua tarjotaan silloin, kun matkustajia on eniten

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

liikkeellä. Kysyntä painottuu keski- ja iltapäivään. Hiljaisempien aikojen palvelua on vähennetty lähes kaikilla linjoilla. Nousijamäärät jakautuvat päivittäisiin aikajaksoihin seuraavasti:

- kello 04-07 välillä: arkisin noin 4,3 %, lauantaisin noin 1,9 %, sunnuntaisin noin 2,2 %
- kello 07-09 välillä: arkisin noin 15,7 %, lauantaisin noin 3,4 %, sunnuntaisin noin 2,3 %
- kello 09-11 välillä: arkisin noin 10,7 %, lauantaisin noin 8,6 %, sunnuntaisin noin 7,6 %
- kello 11-14 välillä: arkisin noin 18,6 %, lauantaisin noin 24,1 %, sunnuntaisin noin 24,2 %
- kello 14-18 välillä: arkisin noin 34,7 %, lauantaisin noin 36,7 %, sunnuntaisin noin 36,9 %
- kello 18-21 välillä: arkisin noin 11,8 %, lauantaisin noin 16,5 %, sunnuntaisin noin 17,2 %
- kello 21-23 välillä: arkisin noin 3,2 %, lauantaisin noin 6,4 %, sunnuntaisin noin 4,6 %
- kello 23-01 välillä: arkisin noin 0,8 %, lauantaisin noin 3 %, sunnuntaisin noin 2,3 %
- kello 01-04 välillä: arkisin noin 0,2 %, lauantaisin noin 1,5 % (perjantain ja lauantain välinen yö), sunnuntaisin noin 2,8 % (lauantain ja sunnuntain välinen yö)

Suunnittelussa on myös tarkasteltu alueellista matkustajamäärää pysäkkikohtaisista nousuista ja havaittu, miten muutokset joukkoliikennepalvelussa ovat vaikuttaneet alueilla joukkoliikenteen nousuihin. Tarkastelua on tehty kesäkuu-joulukuu 2023 ja kesäkuu-joulukuu 2024 välillä. Luvut ovat pyöristetty 1 000 tarkkuudella.

- Luoteis-Tampere (alueeseen kuuluvat Lentävänniemi, Lielähti, Lintulampi, Niemenranta, Niemi, Pohtola ja Ryydynpohja):
 - kesä-joulukuu 2023 yhteensä 1 016 000 nousua
 - kesä-joulukuu 2024 yhteensä 1 108 000 nousua
- Länsi-Tampere (alueeseen kuuluvat Epilä, Epilänharju, Haukiluoma, Ikuri, Kalkku, Hyhky, Kaarila, Lamminpää, Myllypuro, Rahola, Ristimäki, Tesomajärvi, Tohloppi ja Villilä):
 - kesä-joulukuu 2023 yhteensä 1 455 000 nousua
 - kesä-joulukuu 2024 yhteensä 1 550 000 nousua
- Tampereen keskusta (alueeseen kuuluvat Amuri, Finlayson, Jussinkylä, Järvensivu, Kaakinmaa, Kaleva, Kalevanharju, Kalevanrinne, Kyttälä, Lapinniemi, Lappi, Liisankallio, Nalkala-Ratina, Osmonmäki, Pyynikki, Pyynikinrinne, Santalahti, Särkänniemi, Petsamo, Pispala, Tahmela, Tammela, Tammerkoski, Tampella ja Tulli):
 - kesä-joulukuu 2023 yhteensä 13 370 000 nousua
 - kesä-joulukuu 2024 yhteensä 14 538 000 nousua

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

- Kaakkois-Tampere (alueeseen kuuluvat Annala, Haihara, Hallila, Hervanta, Hervantajärvi, Jokipohja, Kaukajärvi, Koivistonkylä, Korkinmäki, Lahdesjärvi, Lukonmäki, Muotiala, Nekala, Nirva, Taatala, Turtola, Viiala, Viinikka, Veisu ja Vuores):
 - kesä-joulukuu 2023 yhteensä 4 731 000 nousua
 - kesä-joulukuu 2024 yhteensä 5 000 000 nousua
- Koillis-Tampere (alueeseen kuuluvat Aakkula, Atala, Hakametsä, Hankkio, Holvasti, Huikas, Kauppi, Kissanmaa, Kumpula, Leinola, Linnainmaa, Messukylä, Olkahinen, Pappila, Ristinarkku, Ruotula, Takahuhti, Tasanne, Uusikylä, Vehmainen ja Vuohenoja):
 - kesä-joulukuu 2023 yhteensä 2 859 000 nousua
 - kesä-joulukuu 2024 yhteensä 3 206 000 nousua
- Etelä-Tampere (alueeseen kuuluvat Hatanpää, Härmälä, Multisilta, Peltolampi, Rantaperkiö, Rautaharkko ja Sarankulma):
 - kesä-joulukuu 2023 yhteensä 1 346 000 nousua
 - kesä-joulukuu 2024 yhteensä 1 405 000 nousua
- Pohjois-Tampere (alueeseen kuuluvat Aitoniemi, Kämenniemi, Nurmi, Polso, Sorila, Terälahti, Velaatta ja Viitapohja):
 - kesä-joulukuu 2023 yhteensä 80 000 nousua
 - kesä-joulukuu 2024 yhteensä 86 000 nousua

Naapurikuntien osalta matkustajamäärät ovat vaihdelleet seuraavasti:

- Kangasala:
 - kesä-joulukuu 2023 yhteensä 674 000 nousua
 - kesä- joulukuu 2024 yhteensä 688 000 nousua
- Lempäälä:
 - kesä-joulukuu 2023 yhteensä 493 000 nousua
 - kesä- joulukuu 2024 yhteensä 504 000 nousua
- Nokia:
 - kesä-joulukuu 2023 yhteensä 490 000 nousua
 - kesä- joulukuu 2024 yhteensä 524 000 nousua
- Orivesi:
 - kesä-joulukuu 2023 yhteensä 33 000 nousua
 - kesä- joulukuu 2024 yhteensä 38 000 nousua
- Pirkkala:
 - kesä-joulukuu 2023 yhteensä 601 000 nousua
 - kesä- joulukuu 2024 yhteensä 642 000 nousua
- Vesilahti:
 - kesä-joulukuu 2023 yhteensä 19 000 nousua
 - kesä- joulukuu 2024 yhteensä 21 000 nousua
- Ylöjärvi:
 - kesä-joulukuu 2023 yhteensä 415 000 nousua
 - kesä- joulukuu 2024 yhteensä 428 000 nousua

Pysäkki- ja aluekohtaisen nousijamäärän tarkastelusta pystytään toteamaan, että Tampereen alueella suurin prosenttimuutos vuosien

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

2023 ja 2024 välillä on tapahtunut Koillis-Tampereella, Tampereen keskustassa, Pohjois-Tampereella sekä Luoteis-Tampereella. Koillis-Tampereen muutoksen selittää osin liityntäliikenne, jossa asiakas vahvistaa lippunsa kelpoisuuden Koillis-Tampereen alueella (Taysin kampuksella) useampaan otteeseen. Tämän lisäksi Koillis-Tampereella liikennepalvelua kehitettiin kesäkauden 2024 alussa, mikä on näkynyt nousijamäärän kasvuna. Tampereen keskustassa sen sijaan tehdään myös runsaasti nousuja, seutu- ja lähiölinjoille, joka osaltaan lisää nousujen määrää myös keskusta-alueella. Luoteis-Tampereella näkyvät maankäytön muutokset. Pohjois-Tampereella liikennepalvelua muutettiin Nurmi-Sorilan alueella, mutta nousuja on saatu myös kasvatettua Kämmenniemen ja Pohjois-Tampereen muilla alueilla.

Merkittävä prosenttimuutos nousuissa on naapurikunnissa saatu aikaan Pirkkalassa, Nokiolla, Orivedellä sekä Vesilahdella. Nokian erinomaisen kasvun selittää osin Tammerkosken ratasiltojen remontti, joka keskeytti M- ja R-junaliikenteen Nokian ja Tampereen välillä noin viideksi kuukaudeksi vuonna 2024 ja siirsi matkustajia junasta busseihin. Pirkkalassa sen sijaan joukkoliikenteen matkustajamäärät ovat jo pitkään olleet merkittävässä kasvussa ja tarjontaa on kehitetty pitkäjänteisesti. Orivedellä matkustajamäärässä ja kasvussa näkyvät linjan 95 lisätty vuorotarjonta Oriveden ja Tampereen välillä, vyöhykemuutos sekä junaliikenteen kasvanut käyttö. Vesilahdella joukkoliikenteen tarjontaan ei ole tehty muutoksia, mutta vuoden alussa lippujen hinnat laskivat Vesilahden alueella.

Työmaiden vaikutus Nysse-liikenteeseen

Kauden aikana voidaan tehdä joitakin pitkäaikaisia, mutta tilapäisiä reittimuutoksia Tampereen henkilöratapiha -hankkeen vuoksi. Poikkeusreitit koskevat Tampereen asematunnelin kautta kulkevia bussilinjoja 6, 29, 42, 90, 93 ja 95. Pirkkala - Linnainmaa -raitiotien rakentamishanke huomioidaan harventamalla vuorotarjontaa joillakin linjoilla.

Palvelumuutokset talvikauteen 2025-2026

Nyssen talvikauteen 2025-2026 ei ole tarkoitus tehdä merkittäviä liikennepalvelumuutoksia. Vuoden 2024 kesäkauden alussa sekä tammikuussa 2025 otettiin käyttöön useita reitti- ja linjamuutoksia, joita ylläpidetään myös talvikaudella 2025-2026. Liikennepalveluun toteutettiin useita muutoksia kesäkauden 2024 alussa, joiden tavoitteena oli parantaa ja kehittää alueen joukkoliikennepalvelua. Tammikuussa 2025 merkittävin muutos joukkoliikennepalvelussa oli raitiotieliikenteen käyttöönotto Santalahden ja Lentävänniemen välillä. Samassa yhteydessä Luoteis-Tampereella sekä Ylöjärvellä toteutettiin linjastouudistuksia.

Muutokset talvikauden 2025-2026 joukkoliikennepalvelussa keskittyvät koululaisliikenteeseen sekä palvelutarjonnan kehittämiseen alueilla, joissa kysyntä on selvästi kasvanut:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

- Linja 37 (Olkahinen-Linnainmaa-Hakametsä) tullaan lakkauttamaan, sillä linjan liikennöinti ja palvelu oli suunniteltu täysin koululaisten kulkemiseen Koillis-Tampereelta Takahuhdin koululle. Tampereen kaupunki on tehnyt päätöksen muuttaa Koillis-Tampereen koulupolkua, ja oppilaat ovat siirtyneet koulupolun mukaisesti Takahuhdin koululta Sammon koululle (Kasvatus- ja opetuslautakunta 14.11.2023 § 54). Matkustajamäärästä pystytään näkemään, että linjalla 37 matkustajamäärä on vuoden 2024 syyskaudella tippunut jo lähes 30 % suhteessa vuoden 2023 syyskauteen. Nykyisellään linjalla 37 tehdään noin 110 nousua päivässä. Yhteys Aitolahdentieltä Takahuhdin koululle on jatkossa vaihdollinen.
- Lempäälässä käynnistetään liikennepalvelu Nyssen suunnittelemana ja kilpailuttamana kyläalueilla. Liikennepalvelua Säijässä, Lastusissa sekä Mattilassa on suunniteltu yhdessä Lempäälän kunnan sekä kylien asukkaiden kanssa vuoden 2024 aikana. Linjojen 56 (Säijään), 57 (Mattilaan) ja 59 (Lastusiin) liikennöintiajat sekä reitit linjattiin osana Nyssen joukkoliikenteen tarjouskilpailu 2/2024 -hankinnan käynnistämispäätöstä 12.6.2024 § 46 (TRE:2068/02.07.01/2024).
- Linjalla 11 liikennöidään jatkossa Pereeltä Killoon saakka. Päätös linjareitin jatkamisesta tehtiin osana kesäkauden 2025 palvelutasopäätöstä 20.11.2024 § 84 (TRE:4786/08.01.01/2024)
- Linjalla 18 (Atala-Tays, Kaupin kampus) lauantaisin liikennöinti toteutetaan 15 minuutin välein. Vuorokohtainen matkustajamäärä on lauantaisissa jäänyt 7,5 minuutin vuorotarjonnalla suhteellisen vähäiseksi, eikä vuorotarjonnan puolittaminen merkittävästi heikennä alueen joukkoliikennepalvelua.
- Linjalla 27 (Järvensivu-Pispalanharju) lauantailiikennöinnistä luovutaan joukkoliikenteen tarjouskilpailun 2/2024 12.6.2024 § 49 mukaisesti (TRE:2068/02.07.01/2024). Talvikaudella 2024 lauantaisin linjalla 27 on tehty noin 80 nousua ja yhdellä vuorolla on ollut noin alle 5 matkustajaa. Kustannustehokkaan joukkoliikenteen järjestämisen kannalta vuorotarjontaa voidaan supistaa, mikäli nousijamäärä jää merkittävän vähäiseksi.
- Linjalla 29 tarjotaan jatkossa yhteys Lamminrahkasta Ojalaan saakka. Päätös linjareitin jatkamisesta tehtiin osana kesäkauden 2025 palvelutasopäätöstä 20.11.2024 § 84 (TRE:4786/08.01.01/2024)
- Linjalla 96 Kaislahti-Orivesi-Rovastinkangas-Oriveden asema-Kiikanmäki tarjotaan aikataulutettua liikennepalvelua arkisin noin tunnin välein. Linjalla 96 korvataan linjan 95KUTSU liikennepalvelu. Linjan 96 käyttöönotto, linjareitti sekä liikennöinti-aika linjattiin osana Nyssen joukkoliikenteen tarjouskilpailu 2/2024 -hankinnan käynnistämispäätöstä 12.6.2024 § 46 (TRE:2068/02.07.01/2024).

Tiedoksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

KAPA/Joli Satu Marjeta, Juha Kortteus, Petri Hakala, Maarit Kaartokallio, Sanna Pasanen, Maiju Lieskivi, Juha-Pekka Häyrynen, Tampereen kaupunkiliikenne oy/Kai Honkanen, Jaakko Kettunen, Tommi Arvonen, VR-Group/Vesa Rauhala, Länsilinjat Oy/Jukka Ylitalo, Alekski Makkonen, Koiviston Auto Tampere Oy/Harri Tuomaala, Valkeakosken Liikenne Oy /Ville Laurell, Pohjolan Liikenne Oy Ab/Jetta Leino, Turo Häkämies, Vekka Group Oy/Toni Saarinen, Kangasalan kaupunki/Tuomas Kähkönen, Lempäälän kunta/Valtteri Partanen, Nokian kaupunki/Ville Lipasti, Oriveden kaupunki/Mari Kinnunen, Pirkkalan kunta/Joonas-Petteri Kallonen, Vesilahden kunta/Juho Tiikko, Ylöjärven kaupunki/Mari Ruissalo, Valkeakosken kaupunki/Mari Tomperi, Pirkanmaan ELY-keskus

Liitteet

1 Liite Jolila 29.1.2025 Nyssen liikennepalvelusuunnitelma, talvikausi 2025-2026, päivitetty

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 4.2.2025 kaupungin internetsivulle www.tampere.fi.

Päätös on lähetetty sähköisesti 3.2.2025.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin internetsivulla www.tampere.fi. Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

Muutoksenhakuviranomainen

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Tampere
03.02.2025

Noora Jalonen
Hallintosihteeri

29.01.2025

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Oikaisuvaatimus

§5

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Frenckellinaukio 2 B, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asiointin lomakkeella osoitteessa <https://www.tampere.fi/asioi-kaupungin-kanssa> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvasuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 16 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.